

Te Peretitenira'a *No Porinetia farani*

PIHA PUTURA'A PARAU 'API ***Mahana toru 8 nō eperera 2020***

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Opuaraa faaueraa mana no ni'a i te tu'atiraa o te mau faanahoraa ture tivira e te 'e'a arata'i

No te faaruru i teie pu'etau fifi o te 'imiraa faufaa e totiare na roto i te parareraa teie ma'i pee te Covid-19 e te mau rave'a o tei ravehia no te paruru eiaha tei ma'i ia parare atu-a, ua ti'a roa ia ravehia te mau faaotiraa tano no teie pu'etau.

Ua faaineine te Apoorahau ho'e opuaraa faaueraa mana no te faatano i te area taima titauihia i roto i te mau tu'ati'atiraa e te mau piha ohipa a te hau mai te arata'iraa ohipa tivira. Ia papu ra e'ita teie faaueraa e faa'ohipahia no te 'amaa faatuteraa e arata'iraa taa'e ihoa ta na.

Na teie faaueraa e tura'i i te 'oti'a o te mau titauihia i marua 'aore ra e tae i te 'oti'a, i roto ihoa i teie pu'etau ma'i pee.

E faataime ato'a o ia i te taato'araa o te mau faaheporaa a te hau (Porinetia farani ; te mau piha 'ohipahia a te hau, te mana faatere ti'ama) :

- No te rave 'i te ho'e faaotiraa i roto i te pu'etau ma'i pee ;
- No te faatupu i te ho'e hi'opo'araa i roto i teie pu'etau ma'i pee (maoti noa ra ei faaueraa na te ture).

Te tahi, te mau pu'etau titauihia ia haamata ena mai e tai'ohia te reira pu'etau ia hope mai te pu'etau o tei ma'iri atu. Na te ho'e faaotiraa mana a te Apoorahau e faataa i te mau vahi taa'e mai te peu noa atu e parururaa te reira i te ea e te arutaimareva.

Te tahi, e arata'i nei teie faaueraa tivira no te neheneheraa e faaora i te ohipa ture tivira maoti teie ati ma'i : ia ohie te mau tu'atiraa ohipa i rotopu i te mau piha ohipa ma te faatura i te mau mana'o e maiha mai, tau'a parauraa na roto i te 'itenati.

Na teie ato'a faaueraa e haapae i te mau titauihia faahepo o tei faa-au-hia i roto i teie faaueraa mana tei te parareraa o tei ma'i covid-19 aore ra no te pahono i te vairaa ru o te ati ma'i. e vai mana teie mau faatureraa ia hope mai ho'e ava'e i muri mai i te mou roaraa teie ma'i.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Faa'aanoraa i te huru o te mau tapo'i ihu tarifahia i roto i te 'apaparaa PPN

Ua rave te Apoorahau i te ho'e faaotiraa mana, i te 23 o mati, no te faaô te mau tapo'i ihu, te mau aahu paruru, te rimarima e te raau horo'i rima i roto i te tapura o te PPN.

Tei roto na teie mau tao'a i te mau tarifa tauihaa e pahono ra i te mau nota ite-au-hia e Porinetia, oia ho'i te nota ita-au-hia i farani, Eropa e marite. Ei mau tao'a paruru papu.

Teie noa ra, i roto i te pu'etau nei, ani rahihia teie mau paruru ihu, na te ao taato'a nei, 'ua taupupu roa te mau poro'iraa a Porinetia, na reira ato'a te tahi atu mau fenua rarahi, no teie ihoa ati ma'i pee.

No reira, no te 'ite-au 'i te tahi atu huru paruru ihu e pahono ra i te tahi atu nota, no Taina mai ihoa ra, eiaha o ia ia tuuhia i ni'a i te matete o te fenua nei i ni'a i te mau tarifa ti'ama, o te hoo moni rahihia, ua tuu ato'a mai te Apoorahau, i roto i te PPN, te mau paruru ihu nota Taina, tapone, korea e auteraria.

No te hapapu i te maita'i o teie mau paruru ihu, te faahepo nei teie faaotiraa mana ia faatae mai te mau taiete poro'i, i roto i te area e piti ava'e, i te mau parau faa'ite ia nehenehe a'e i te piha hi'opo'a e faito i te maita'i o taua mau paruru ihu nei.

No te mau tao'a e 'ore e pahono i te mau faaueraa i 'iritihia ia te haamamaraa tute. Tei mua ato'a te taiete poro'i i te faautu'araa i ni'a i te faito e 4 474 000 toata e 'e piti matahiti fare 'auri, e taipiti te utu'a mai te peu e 'ua hoohia teie mau tao'a fifi no te taata.

Te tahi tauraa o te mau tuhaa tautai rahuihia i Papara e Teva i Uta

Ua haamana te Apoorahau i te tauraa o te faaotiraa mana o te rahuiraa e piti tuhaa tairoto tautai i Atimaono e Rahui no Patere ei mana no te 'oire o Papara e Teva i Uta.

Ia au i te faaotiraa a te mau mero tomite ti'aa ZPR, o teie te mau tauraa nei :

- Te ohiraa e te tautairaa i te animara ino mai te tarama, fariihia te tomite ia faanaho i te 'ohiraa i roto i na tuhaa e piti.
- Parau fariihia i roto i te mau tau'a parauraa e te huiraatira o Papara, te Rahui no Patere I papara e te mau 'oti'a o teie tura'ihia mai ni'a i te aanoraa 166 haere atu i te 315 ta.

Faa'ohipa i te mau parau peeraa uira

Ua vauvau te Mono Peretiteni o Porinetia i mua i te Apoorahau te faaueraa mana no te faa'ohipa i te mau parau peeraa uira o ta na i afa'i atu na i mua i te Apooraa rahi i te hope'a matahiti ra.

Maoti teie faaueraa mana e nehenehe ai i te mau taiete, o tei faa'ohipa mai na i te mau parau peeraa na roto i te ite nati aore ra te hinaaro nei i haamau i ta ratou iho, ia fatu ra ho'i i te arata'iraa ture maramarama papu maitai, ei paruru ture papu no na iho i roto i te mau aitauraa parau e te piha a te hau o te mau aufauraa parau peeraa.

Te vairaa o te mau tarifa, o te mau paturaa e te mau 'amaa piri

I mati nei, ua maraa te faito o te mau tarifa hoo 0,3% e ua vai i te faito 99,9% te tumu o te maraa ia o te mau tarifa hoo o te maa 2,7% i te tuhaa o te maa, 1,3% o te mau inu ava e te nohoraa 0,3% na reira te pape, te uira, te mahu ahi.

I ni'a i te 12 ava'e, ua maraa te hoo o te maa 0,9%. Te faito o te rima ohipa ua maraa 0,2% i mati 2020. 1,8% te nuuraa i ni'a i te 12 ava'e. te tai'o amui i te pae o te utaraa na te reva ua nuu ato'a 0,2% i mati nei. 0,9% te maraaraa i ni'a i te 12 ava'e.

I mati noa, i te pae o te paturaa far e te mau paturaa a te hau ua maraa 0,8% ua vaivai rii noa i te ni'a i te 12 ava'e 109,91. Te tumu o teie nuuraa 1,6% o te tarifa rima ohipa ia, 1,8% o te tarifa ia o te mau tauihaa raau e 1,7% no te mau raau rapa'au.

I te pae o te tuhaa orarahi o te paturaa fare 0,6% e te faaneheneheraa 0,4%. I te pae o te paturaa a te hau ua nuu 1,2% e te tahi atu huru paturaa 0,6%. I ni'a i te 12 ava'e ua maraa 1,5%, ua maraa ho'i i te pae o te paturaa fare 1,3% e te ohipa a te hau 1,6%.

Mana'o farii no te opuaraa faaotiraa mana e tau'i ra i te ture moni e to na faa'ohiparaa

Ua farii te Apooraa hau i te opuaraa faaotiraa mana e tau'i ra i te ture moni e to na faa'ohiparaa, ei tamataraa no te ho'e roaraa e maha matahiti, ta aroaro o te faito amui o te tarahu moni a te mau taatiraa e te mau amuitahiraa i te faito 1 740 000 toata 'i tei ai mai e i te taiete ho'e no te ho'e opuaraa faatupu aore ra faahoturaa taiete.

Faataimeraa i te pu'etau mana e te hi'opo'araa i te mau parau faati'a o te mau paturaa fare i roto i teie pu'etau 'opanipiraa

Na roto i teie pu'etau opanipiraa noteie ma'i covid-19, ua rave te Hau nui i te tahi mau faaotiraa taa'e na reira te Hau fenua.

No te ataata o teie ma'i pee covid-19 e te 'ore ho'i e rave'a tinei i teie mahana ua faaitihia te teretere haereraa taata e te mau haaputuraa taa'e atu i tei fârihia na roto i te ho'e parau mana a te Tomitera teitei no te 20 o mati 2020.

Mai teie atu, ua faaoti te Apooraa hau fenua ia faaroahia atu-a tau-a pu'etau nei ia nehenehe a'e i te mau parau faati'a o te mau paturaa fare e hope atu ra e aore ra o tei hope i te 20 ra o mati 2020 ia fana'o noa i te ho'e pu'etau hau atu e ono a'e ava'e mai te tai'o mahana a hope atu ai te tai'o mahana faataahia e te Hau nui no teie ma'i pee.

Oia ato'a, te 'opanipiraa no teie ihoa mai covid-19 e haafifi ra i te pu'etau matuturaa i te mau aniraa parau faati'a paturaa fare. Ua faaoti ato'a te Apooraa hau e faataime te taato'araa o te pu'etau matuturaa i te mau aniraa parau faati'a no te mau paturaa fare mai te 20 mai o mati 2020 e haamata faahou te tereraa mau o te ohipa i muri mai e ono ava'e o te faaueraa a te Hau nui no teie ati ma'i pee.

Iritiraa i te tahua manureva o Fakahina no te mau ATR 42

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

No te haamaita'i i te tere manureva i roto i te mau motu no te mau ATR ia-au i te tarena tere taraire 2015_2025, ua faaroahia te tahua manureva o Fakahina, i tuamotu, ia-au i te mau ture e vai nei.

Ua haamata tei tapura ohipa mai mē 2019 e tenuare 2020 e ua tfaa'ohipahia e 500 mirioni toata.

Ua faaâra te Faaterehau i te Apooraahau i te faaotiraa mana no te 'iriti i teie tahua no te mau manureva ato'a.

E tere nei te manureva i Fakahina ei mau manu na'ina'i ra a Air Archipels.

Ia matara atu tatou i teie pu'etau 'opanipaniraa, e nehenehe o Aira Tahiti e tere ti'a atu i reira na ni'a i te mau manu ATR42-600 e piti aore ra e toru a'e tere i te ava'e.

Haapiiraa 'api i te CFPA

Ua rave te Apooraahau i te ho'e faaotiraa mana no te faa'ohipa i te faaueraa mana a te apoora a te CFPA no te faatupu i te mau haapiiraa 'api.

I muri mai i te haamauraahia mai te Amaa Faahoro Pereoo, te 'opu nei te CFPA e faati'a i te haapiiraa faahoro pereoo, e aniraa teie na te mau taiete tivira. Na te mau rauti aravihi ratou e hapa'o mai.

Te fa a teie haapiiraa, o te faafariuraa ia i te feia faahoro i ni'a i te faufaa rahi ia auraro i te mau ture purumu no te ho'e faahoturaa taraire e te parururaa taata i ni'a i te purumu na reira nahea i te tarani i te mori pereoo.

I teie taime te fatu nei te CFPA i te rave'a matini e faa'ite mai ra i te huru o te amuraa mori o te pereoo uira.

E haamau ato'a mai te CFPA, i te mau aniraa a te mau taiete, te haapiiraa o te tauturu i te tomite faaue ia maramaram i mua i te ati e faatupuhia e te puehu amiante.

Te vairaa nei o te DSFE no te mau faaotiraa ia-au i te covid-19

No teie ma'i covid-19, ua ravehia te tahi mau faaotiraa mana e te DSFE no te parururaa i te huiraatira e te feia rave 'ohipa a te hau, mai te atuaturaa i te feia i roto i te taato'araa o ta na mau piha ohipa, te tama tameraa i te mau vahi ohiparaa i te faa'ohiparaa i te mau rave'a paruru.

Ua iti roa mai te mau rauti a te DSFE ia au i teie 'opanipaniraa amui. Te rahi roa o ratou e toru noa taata i te piha 'ohipa ho'e, te faaruru nei te DSFE i te mau aniraa e rave rahi.

No teie vairaa nei, te faa'ohipahia nei te mau rauti totiare no te 'opere i te mau tauturu totiare. Ua piri i te 1773 tauturu o tei haamanahia no na amaa e toru 'o te paruru totiare mai te haamataraa mai teie ma'i, tei ni'a i te faito 80 523 676 toata. Te ani rahihia mai nei te tauturu totiare a te Fenua tei te faito 1542 tauturu, are'a i te pae o te feia rave 'ohipa e te NRS ua tai'ohia e 23 e 'e 208 noa.

Te mau tauturu faatehia o te mau tauturu maa e to te tao'a aupuruaea. Te faufaa moni faa'ohipa mai roto atu i teie afata tei te tai'o 70 935 159 toata. E 9 588 517 toata hau no te mau tauturu taa'e atu, no te 'aahu anei, te nohoraa e te uira.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

E riro teie niu tai’o no te mau matuturaa i muri nei no te aroraa ihoa i te oraraa fifi.

Te vairaa o te feia nohoraa ‘ore opanipania

I mua i teie ati ma’i Covid-19, ua faaoti na te Faatereraa o te autaho’e, o te utuafare e te aufaito (DSFE) e ru ia paruruhia te feia nohoraa ‘ore i mua i teie ma’i pee.

Ua faataahia e rave rahi maru ro’i te turu’a, te tapo’i ro’i, ahu ta’oto) na reira te mau tao’a no te tamaraa tino. Tei te au o te ruraa o teie opanipaniraa, ua nahonahao te faturaa mai i teie mau tao’a hama’ohia mai e te DSFE, o tei tuu e 5 931 409 toata no te reira.

Ua tauturu ato’a mai te mau ‘oire te mau faroo na roto i te faataaraa mai i te mau puhaparaa e 4, no teie feia nohoraa ‘ore, mai te fare tu’aro Bambridge e Ateivi, na reira te fare ‘amuiraa porotetani i Pirae. Tae mai i teie mahana 150 ratou e parahi nei i reira.

Te faa’anaataehia nei ratou i roto i teie mau puhaparaa, no ‘ore ratou e ha’umani e te hinaaro e haere na rapae.

Tae mai i teie mahana, aita te numera o teie feia e tau ra, te haa’o maita’ihia nei ratou i te mau mahana ato’a, i te pae anei o to ratou mau hinaaro. Na te feia toro’a o te ea, te feia ‘ohipa a te ‘oire o Papeete e te feia rave ‘ohipa totiare e tautoo tamau nei i piha’iiho i teie feia. Ua faataahia ho’e piha at hau no te faatu’ati’atiraa ohipa ia vai atea teie faanahoraa.

I roto i teie pu’etau ma’i pee covid-19 e Faataimehia te mau faaheporaa no te mau faa’apiraa i te mau aniraa moni tamarii e te mau huma

Ua haamana te Apoorahau i te faaotiraa mana no te haapapu i te tere-au-maite o te mau moni tamarii e te maoni a te feia huma.

Te moni faataahia na te mau metua tamarii huma e te feia paari huma, i roto noa i teie pu’etau ma’i pee covid-19, ‘aore e faaheporaa ‘ia faa’api i te mau aniraa faa’api no te roaraa ‘e pae matahiti.

E faaotiraa taupoto tei no ratou e fatu nei i te tauturu e ‘o te hopr ra ho’i i te 12 o mati 2020, te mahana ho’i i opanipania ai te taata e te tomite ra teitei, e o tei ‘ore i nahonaho i te faa’apihia e te CTES e COTOREP.

Ho’e ava’e i muri mai i te hoperaa o te pu’etau ‘opanipaniraa, e titauhia ratou ia faa’api i to ratou mau mana i pihaiho i te piha a te DSFE aore ra te DGEE na te CTES aore ra te COTOREP e faaoti roa i teie mau aniraa.

Te nehenehe a fana’o i teie tauturu taa’e o te mau huma faito 80% ia o tei ite-au-hia e ‘ore e ora e ho’i faahou mai.

Faaotiraa mana no te faa’ohiparaa i te tahi atu huru raau no te aro i te parareraa o te ma’i covid-19

Ua reve te Apoorahau i te ho’e faaotiraa mana no te faa’ohiparaa i te tahi huru raau no te ‘aro i te parareraa teie ma’i covid-19. E faaueraa mana horo’ahia i te mau taote noa e te faa’ohiparaa a te mau fare hoo raau taa’e mai te Plaquenil; te Nivaquine, Kaletra na

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

reira te faaineineraa i te niu o te hydroxychloroquine, te chloroquine aore ra te ano'iraa raau lopinavir/ritonavir.

Inaha, ua papu te maraaraa o te faa'ohiparaa o teie mau raau faa'ohipahia e te mau taote ti'ama e te mau fare hoo raau, taa'e atu te rahiraa mai o te faa'ohiparaa raau nei i ni'a i te feia ma'i na roto i te mau turamaraa fariihia e tuu i ni'a i te matete. Na teie hahiraa i iti mai ai teie raau i ni'a i te matete.

Mai te mea ra ia 'opanihia te faaueraa a te tahi atu mau taote aore i tapurahia i roto i te mau parau faati'a no te faa'ohipa i teie huru raau ua tapurahia te mau taote taa'e na reira te tuuraa i ni'a i te matete.

Teie ra, te tapura raau, e te faa'ohiparaa i te hydroxychloroquine e to na tapiri te lopinavir/ritonavir fariihia ia faa'ohipa no te rapa'au i te feia o tei roohia i teie ma'i covid-19 i roto i te ho'e fare ma'i.

Te faa-au-raa, ia faa'ohipahia teie rapaauraa, i muri a'e i te faaotiraa 'amui, e na roto i te auraroraa i te mau faaueraa a te Apooraa Teitei o te ea (HCSP) e, te arat'iraa no te feia ma'i mahaha aho pau aore ra te ho'e ma'i roto o te taata peehia i te covid-19.

No te reira ; o te fare ma'i a Porinetia noa te nehenehe e faatere i teie rapaauraa e no te taata ma'i covid-19 noa, e te horo'a na te fare raau rapae a te fare ma'i CHPF.

-0-0-0-0-0-